

Visie & Missie

2019

Ut leafde foar de wrâld

Hannah Arendt

TU mBA

Voorwoord

Tûmba, kenniscentrum voor Discriminatie en Diversiteit in Friesland. Tûmba voert de gemeentelijke wettelijke taak uit voor de Friese Gemeenten. Door deze wet moet iedere inwoner van Nederland toegang hebben tot onafhankelijke bijstand bij discriminatieklachten. Tûmba is tevens lid van de Landelijke Vereniging Tegen Discriminatie en maakt deel uit van het Regionaal Discriminatie Overleg met de Politie en het Openbaar Ministerie. Als kenniscentrum discriminatie en diversiteit heeft Tûmba als organisatie een geschiedenis op het gebied van antifascisme, antiracisme, ontwikkelings samenwerking, wereldburgerschap en gelijke behandeling. De ontwikkeling naar het Kenniscentrum Discriminatie en Diversiteit is enerzijds een proces van inhoudelijke organisatieontwikkelingen en anderzijds het gevolg van politieke besluitvorming en maatschappelijke tendensen. Vanuit die achtergrond is het logisch dat Tûmba naast de wettelijke uitvoering als kerntaak ook activiteiten uitvoert als discriminatiepreventie en educatie- en voorlichtingsprojecten.

Missie

Tûmba betekent verbondenheid. De tumba is een Caribisch muziekgenre en een symbool voor saamhorigheid. In Tibet geeft tumba gezamenlijkheid aan. En in Fryslân staat Tûmba voor een mienskip waarin we én bruggen bouwen én kleur geven.

Onze missie

'Tûmba geeft kleur aan de mensenrechten door gelijke behandeling praktisch vorm te geven. Tûmba draagt bij aan een provincie waar we samenleven in een open relatie met elkaar: gelijkwaardige relaties en positieve waardering van diversiteit. Tûmba doet dit middels heldere, resultaatgerichte activiteiten waarbij samenwerking voorop staat.'

Mens-zijn is je menselijkheid bevestigen door de menselijkheid van anderen te erkennen, en op grond daarvan menselijke relaties met anderen aangaan...

- Mogobe Ramose, Zuid-Afrikaanse filosoof

Visie

Immanuel Kant

In de tijd van de verlichtingsfilosoof Immanuel Kant (1724-1804) werd kolonisatie en slavernij gezien als iets toelaatbaars. Slavenhandel kon bestaan door mensen te beschouwen als inferieur en hen te ontmenselijken. Immanuel Kant doorbrak dit waanidee doordat hij stelde dat mensen 'als gelijken ten aanzien van elkaar geboren worden'. Hiermee leverde hij een belangrijke bijdrage aan het verbieden van slavernij. Ook ontwikkelde hij ideeën over morele waarden die universeel, dus overal en altijd, gelden. Met die ideeën liep hij voor op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Verbondenheid met de mensheid – waarbij ethiek, recht en vrede door internationale samenwerking een belangrijke rol spelen – stond bij Kant voorop.

Hannah Arendt

Politiek-filosoof Hannah Arendt (1906-1975) borduurde voort op het wereldburgerschap van Immanuel Kant. Ze overleefde als joodse Duitse vrouw de holocaust door te vluchten naar Frankrijk en de Verenigde Staten. Hierdoor was zij een lange periode statenloos vluchteling. Zo ervoer zij zelf hoe rechteloos je als mens kunt zijn, een positie waarin veel migranten en vluchtelingen verkeren. Als gevolg hiervan benadrukte Arendt dat mensenrechten niet alleen voor (bevoorrechte) burgers behoren te gelden maar voor alle mensen, ongeacht of zij wel of niet een paspoort en burgerrechten bezitten.

Om de werking van de mensenrechten te versterken, legde Hannah Arendt steeds opnieuw de vinger op de zere plek. De Verklaring van de Rechten van de Mens zou bescherming moeten bieden, maar helaas worden mensenrechten vaak geschonden. Arendt: 'Het lijkt erop dat een mens die niets is behalve een mens, juist die kwaliteiten heeft verloren die het voor andere mensen mogelijk maken om hem als een medemens te behandelen.' Hiermee laat ze een mechanisme zien dat leidt tot uitsluiting, racisme en ontmenselijking.

Arendt is een pleitbezorger van het kritisch kunnen beoordelen van handelingen, meningen en feiten. Kritisch kijken, waarbij ook eigen keuzes onder de loep genomen worden en dat in combinatie met actief publiekelijk

handelen, is de kern van het denken van Arendt. Zij zette zich in tegen antisemitisme, racisme, nationalisme en pleitte voor diversiteit, open democratieën en 'the right to have rights'.

De visie van Tûmba steunt op het werk van bovengenoemde boegbeelden, waarbij we ons bewust zijn van het Westerse karakter ervan. Toch is onze oriëntatie niet eenzijdig. De Nederlandse politicoloog Siep Stuurman schreef een prachtig boek over de geschiedenis van het denken over gelijkheid en cultuurverschil, *De Uitvinding van de Mensheid*. Ook de religieuze discussie en het stimulerende effect hiervan op het gelijkheidsdenken neemt Stuurman mee in dit overzichtswerk. Daarbij toont hij de invloed aan van niet-Westerse denkers op de universele mensenrechten en het gelijkheidsbeginsel. Zo gaat hij in op de Berberse denker Ibn Khaldun in de vijftiende eeuw bij wie 'sociale cohesie' bestaat in het begrip 'asabiya'. De Indiase Mahatma Gandhi benadrukte dat gelijkheid niet betekent dat je je cultuur verruilt voor die van de Westerse kolonisator en dat de diverse religies gelijkwaardig zijn aan elkaar. Tijdens de VN-conferentie in San Francisco in 1945 was het de Indiase Ramaswami Mudaliar die duidelijk maakte dat de mensenrechten en de rassengelijkheid onscheidbaar zijn, waarbij ook zijn pleidooi voor de gelijkheid tussen de seksen als kern van de mensenrechten opviel. De totstandkoming van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in het VN-handvest hebben we vooral te danken aan de inspanning van Aziatische en Latijns-Amerikaanse landen.

Cultuurverschillen worden vaak aangeduid met het verschil tussen ik-culturen en wij-culturen, waardoor misverstanden en onbegrip ontstaan. Vanuit samenwerking en kennis kunnen uit beide cultuurvormen de parels gekoesterd en de dwalingen bestreden worden. Tûmba verbindt het respect voor het individu uit het Westerse denken met het respect voor de gemeenschap uit het Oosterse en Afrikaanse denken. Volgens de Zuid-Afrikaanse Ubuntu-filosofie, uitgedragen door Nelson Mandela, kunnen we zonder 'de Ander' geen mens zijn. Op allerlei niveaus zijn we afhankelijk van elkaar en onze intenties en daden hebben altijd ergens invloed.

Thema's

Binnen onze visie en missie zijn mensenrechten leidend en dat vertaalt zich in de volgende thema's:

- Gelijke behandeling en het tegengaan van discriminatie en pestgedrag
- Kenniscentrum

Het aanbod van Tûmba richt zich op

- Organisaties, instellingen, bedrijven
- Scholieren en studenten
- Gemeenten en provincie
- Particulieren
- "inwoners van Friesland"

Kerntaken

- Discriminatie Meldpunt Fryslân
- Monitoring discriminatie
- Mensenrechten-educatie
- Advisering bedrijven, overheden, NGO's en Particuliere Initiatieven
- Initiëren en uitvoeren van projecten op het gebied van gelijke behandeling

We komen van racisme af door middel van educatie. De inhoud van het onderwijs moet gedekoloniseerd worden. En daarnaast kunnen we in het onderwijs iets doen aan interculturele vaardigheden: hoe gaan we met elkaar om."

- Gloria Wekker, Surinaams-Nederlands antropoloog

Organisatie en toekomst

Onze maatschappij is sterk in beweging. Die beweging beïnvloedt onze cultuur, zowel in ons privéleven als op de werkvloer.

We zijn ons ervan bewust dat deze veranderingen ook effect hebben op Tûmba als organisatie. Op dit moment hebben we te maken met veel maatschappelijke discussies die ons werk raken. Vluchtelingen, Zwarte Piet, discriminatie op het arbeidsmarkt etc. Dit maakt tevens ons werk inzichtelijk noodzakelijk maar tegelijkertijd verkeren we in de kwetsbare situatie omdat het hier gaat om discussies waar de emotie de boventoon voert. In 2015 hebben wij dit aan den lijve ondervonden. Toen namen 5 gemeenteraden een motie aan waarin wij een waarschuwing kregen zich niet met de discussie rondom Zwarte Piet te bemoeien.

Daarnaast raakte Tûmba een fors deel aan structurele jaarlijkse subsidie kwijt, hetgeen deels is opgevangen door incidentele projectsubsidies. Dit heeft als consequentie dat als Tûmba met veel minder medewerkers verder zijn gegaan dan twee jaar geleden.

Met inzet van de nieuwe media kan die samenwerking op zowel lokaal als op internationaal niveau vorm krijgen. Ze kan ideeën en inspiratie leveren en uitwisselen, ze kan in no time een actiebeweging in het leven roepen en ze kan nieuwe relaties creëren. Tegelijk realiseren we ons dat echt contact, van hart tot hart, niet via een muisklik tot stand komt.

Komende twee jaar werken wij samen op Europees niveau met een mensenrechtenorganisatie uit Kroatië. Hierbij zal deskundigheidsuitwisseling plaats vinden op het LHBTI+ gebied.

Tûmba heeft een visie op de eigen interne organisatie, passend bij huidig toekomstbeeld.

- Tûmba opereert bewust als Kenniscentrum en waar nodig als netwerkorganisatie met als werkgebied de provincie Fryslân. Efficiëntie en onafhankelijkheid zijn hierbij van belang. De onafhankelijkheid is onder andere belangrijk voor het behandelen van discriminatiemeldingen.
- Waardevol en zichtbaar zijn voor de Friese samenleving, heeft onze prioriteit.

- Een netwerkorganisatie werkt intensief samen met partners. Zo werken we samen met onder andere COC Friesland, het Fries Verzetsmuseum, de Politie, het Openbaar Ministerie, de Landelijke Brancheorganisatie van Antidiscriminatiebureaus, diverse bedrijven, basisscholen, ROC's, Hogescholen, overheden en diverse organisaties voor duurzaamheid en internationale samen-werking.
- Op politiek en religieus gebied is Tûmba niet-gebonden. Wij staan voor diversiteit en zien die diversiteit graag terug in de eigen organisatie en de persoonlijke achtergronden van medewerkers, vrijwilligers en samen-werkingspartners.
- Tûmba is een dynamische organisatie. Een klein aantal medewerkers weet met grote inzet en bevoegenheid een groot aantal activiteiten te bedenken en uit te voeren. Dat vraagt veel tijd en energie van mensen, maar medewerkers van Tûmba werken vanuit hun hart. Idealisten, maar wel met beide benen in de Friese klei, of soms in het Afrikaanse zand. Praktische idealisten die enerzijds bestaande succesvolle projecten energiek blijven uitvoeren en anderzijds nieuwe vormen van actie en samen-werking inzetten.
- Tûmba is een horizontale organisatie, met korte en snelle lijnen onderling. Op Tûmba geen gesloten deuren en in hun kantoor opgesloten medewerkers. Collega's weten elkaar snel te vinden en zijn bereid mee te denken over activiteiten.
- Tûmba is een creatieve organisatie. De creatieve geest van een medewerker vindt het planmatig denken van een collega, aangevuld met de nuchterheid van een ander.

Tûmba heeft een heldere keus voor onze motivatie, visie en missie. We ervaren een stevig maatschappelijk draagvlak en willen in samenwerking onze bijdrage leveren aan de maatschappij waarbij gelijke behandeling een belangrijk goed is. Ons werkgebied is provincie Fryslân.

Bronnen

- Nussbaum, Martha, *Mogelijkheden scheppen, een nieuwe benadering van de menselijke ontwikkeling*, Ambo, 2012
- Stuurman, Siep, *De Uitvinding van de Mensheid, korte wereldgeschiedenis van het denken over gelijkheid en cultuurverschil*, Uitgeverij Bert Bakker, 2009
- Young-Bruehl, Elisabeth, *Hannah Arendt. For love of the world*, Yale University Press, 2004
- Young-Bruehl, Elisabeth, *Het belang van Hannah Arendt*, Atlas, 2007

Tûmba, kenniscentrum Discriminatie en Diversiteit

Eewal 56

8911 GT Leeuwarden

T (058) 215 77 71

E info@tumba.nl

I tumba.nl